

JĘZYK POLSKI KLASA 4

Material równoważny 6 godzinom lekcyjnym

2.04.2020-10.04.2020

Temat: „Bądź mądry, pisz wiersze... O poezji i poezjowaniu”. Joanna Kulmowa, *Moje próżnowanie*

Tematyka lekcji, pojęcia, zagadnienia: • wiersz • poezja i poeta • poezja – rola, istota • inspiracje twórcze

1. Zapoznam się z wierszem.

Joanna Kulmowa

Moje próżnowanie

A kiedy nic nie robię
to po prostu
cichuteńko
siedzę sobie.
I powoli
z kątów najciemniejszych
wychylają się wężące pyszczki wierszy.
Pyszczki głupie
zadziorne
wesole
obskakują mnie ciasnym kołem.
Trącają mi noskami kolana:
„Hej próżniaczko
czemuś taka zadumana?
A łap nas!
A chowaj się przed nami!
A powiąż nas za ogonki rymami!”
I najwięcej wierszyków przybywa
ilekroć bywam
leniwa.

2. **Odpowiem na pytanie:**

Kto jest osobą mówiącą w wierszu?

3. Zapamiętam!:

Wiersz to utwór literacki, którego tekst podzielony jest na wersy, a osoba mówiąca przedstawia w nim swoje uczucia i refleksje. Może być zapisany w formie ciągłej lub podzielony na zwrotki.

Wiersz –

1. utwór literacki;
2. linijka tekstu (inaczej wers).

Zapoznaj się z dwoma znaczeniami słowa *wiersz*.
Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

W utworze Joanny Kulmowej *Moje próżnowanie* słowo *wiersz* zostało użyte w znaczeniu

- pierwszym
/
 drugim
.

4. Znajdź w wierszu rymy.

Temat: „Bawimy się w rymy, zabawa to łatwa...”. **Stanisław Grochowiak, Wyliczanka**

1. Zapoznam się z wierszem:

Stanisław Grochowiak
Wyliczanka

Tutaj łąka, tam biedronka –
idzie niebem śpiew skowronka.
Za słowikiem stoją bzy.
Będziesz ty!
Ale słoty* poprzez płoty
niosą ciemnych chmur namioty,

nad bajorem mgła.
Będę ja?
Noc katula* się po niebie,
lis za kretem dróżki grzebie,
ma na łapkach szron.
Kto to będzie?
On!

2. Zapamiętam!:

Rym to powtórzenie tych samych lub podobnych głosek w zakończeniach wyrazów, np. koza – u woza, wiesz – że jeź.

3. Zrobię:

4. Zapisz parami podobnie brzmiące wyrazy. Weź pod uwagę tylko te, które znajdują się na końcu wersów. Podkreśl w nich powtarzające się części.

Temat: „Na wiosnę piękniejszy wieje wiatr...”.

Grupa podmiotu i grupa orzeczenia

1. Prezentacja multimedialna: <https://prezi.com/ulootd-4vk5z/podmiot-i-orzeczenie/>
2. Podręcznik do nauki o języku
3. Film na youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=OlkAcjmJ7i8>

1. Wskaż w zdaniach podmioty i orzeczenia.

Nadeszła wiosna. Przyroda odżyła. Drzewa się zazieleniły.

2. Dodaj do orzeczeń określenia, które odpowiadają na podane pytania.

Krokusy zakwitły. (jak?, kiedy?, gdzie?)

Wiosna przyniosła. (co?, komu?)

3. W podanych zdaniach wskaż podmioty i informacje o cechach wykonawcy czynności. Sformułuj pytania, na które odpowiadają określenia do podmiotu.

Wzór: **Zaspany jeź budzi się ze snu zimowego. – jaki?**

Czarne gawrony krążą stadem nad wysokimi świerkami.

Spod stosu liści wygramolił się chudy jeź.

Moja ogrodowa forsycja obsypała się kwiatami.

Liście dębu zazieleniły się.

Temat: „Między smutkiem i radością... łąza się kręci w oku”. Pisownia wyrazów z ą i ę

1. Film na youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=7wflYkQVjZQ>
2. Prezentacja multimedialna: <https://prezi.com/oymfhilis4vo/kiedy-piszemy-a-i-e/>
3. Podręcznik do nauki o języku: Piszemy poprawnie cz. 2.

1. Nazwij każdą fotografię jednym rzeczownikiem zawierającym ą lub ę. Dodaj do rzeczowników odpowiednie przymiotniki

1. Zapamiętam

Literę ą piszemy:

- w wyrazach rodzimych, gdy ą wymienia się na ę, np. *mącić – mętny, mąż – męźny*;
- **przed literą ł** w niektórych formach czasowników w czasie przeszłym zakończonych w bezokoliczniku na **-ać**, np. *zasnąć – zasnąłem, zamknąć – zamknął*;
- **w 3. osobie liczby mnogiej czasowników** w czasie teraźniejszym i przyszłym, np. *idą, umieją, napiszą*;
- **w zakończeniach niektórych rzeczowników i przymiotników**, np. *drogą, krętą* (*Jechał krętą drogą*);

- w wielu wyrazach, których pisownię **trzeba zapamiętać**, np. *brązowy, flądra*.
- Literę ę piszemy:**
- w wielu wyrazach **rodzimych**, np. *trębacz, prędko*;
 - **przed literami / i /** w niektórych formach czasowników w czasie przeszłym, zakończonych w bezokoliczniku na **-ąć**, np. *wziąć – wzięła, przyjąć – przyjęli, minąć – minęły*;
 - w **1. osobie liczby pojedynczej** niektórych **czasowników w czasie teraźniejszym i przyszłym**, np. *patrzę, robię*;
 - w **zakończeniach** niektórych **rzeczowników**, np. *babcię, wystawę (Zaprosiłem babcię na ciekawą wystawę prac uczniów)*.

Temat: „Gdy kapią łzy. O uczuciach i refleksjach w wierszu”. Julian Kornhauser, Wyciągnięta ręka

Zagadnienia, pojęcia: • podmiot liryczny • nastrój • wrażenia czytelnicze • nazywanie emocji • wartości – człowiek, tolerancja, empatia

Podręcznik do literatury – rozdział IV.

1. zapoznam się z wierszem

Julian Kornhauser

Wyciągnięta ręka

Biegnie wesoły chłopczyk
z [porażeniem mózgowym*](#)
chce dogonić
swoich kolegów z klasy
przekrzywiona czapka
śmieje się do rzeki
ale koledzy pędzą
przed siebie
nie zważając na nic
kuśtyka
i wyciąga ręce
jakby chciał zatrzymać przyszłość

gdy podbiega do niego mama
kryje buzię w jej płaszczu

2. Odpowiem:

Kto mówi o zdarzeniu przedstawionym w wierszu? Podaj swoją propozycję lub wybierz tę, którą uznasz za właściwą.

- **chłopiec, który biegnie**
- **koledzy chłopca**
- **mama chłopca**
- **ktoś postronny, obserwujący zdarzenie**

Nazwij uczucia bohatera utworu. Powiedz, jak się one zmieniają.

3. Zapamiętam:

tolerancja – poszanowanie odmienności wyglądu, przekonań, uczuć innych ludzi; wyrozumiałość.

emocje – silne uczucia wywołane jakąś sytuacją, np. zagrożenia; wzburzenie, przejęcie się czymś.

Temat: „Rozumieć się bez słów”. O mowie niewerbalnej

Tematyka lekcji: • gest • mimika • postawa ciała • ekspresja

1. Podręcznik do nauki o języku
2. Prezentacja multimedialna: <https://prezi.com/satlbqt7g43t/mowa-ciaa-jako-komunikacja-niewerbalna/>
3. Filmik: <https://www.youtube.com/watch?v=lm4wBDnIKps>

Zapamiętam:

ekspresja – wyrażanie myśli i przeżyć w mocny, sugestywny sposób.

Mowa niewerbalna to sposób porozumiewania się między ludźmi lub wyrażania emocji bez słów – za pomocą mimiki (wyrazu twarzy), gestów i postawy.

